

Please note that the original language version of this page has been amended recently. The language version you are now viewing is currently being prepared by our translators.

Swipe to change

Finnish

Oskarżeni (postępowanie karne)

Finland

Jaki jest cel dochodzenia w sprawie karnej?

Jeśli istnieje powód, aby podejrzewać, że doszło do popełnienia przestępstwa, policja ma obowiązek wszcząć postępowanie karne. Policja może powziąć takie podejrzenie na podstawie informacji od pokrzywdzonego. Policja może również w inny sposób dowiedzieć się, że doszło do popełnienia przestępstwa i wtedy jest zobowiązana do wszczęcia dochodzenia (na przykład policja może naocznie stwierdzić, że dochodzi do popełnienia przestępstwa).

Jakie są etapy dochodzenia?

Dochodzenie w sprawie karnej służy zgromadzeniu informacji o popełnionym przestępstwie i wszystkich osobach związanych ze sprawą oraz zebraniu dowodów potrzebnych podczas rozpatrywania zarzutów i na późniejszym etapie postępowania sądowego. Dochodzenie prowadzi policja lub, w niektórych przypadkach, fińska Straż Graniczna, wojsko lub fińska Służba Celna. Na potrzeby niniejszego arkusza informacyjnego termin „policja” oznacza wszystkie organy uprawnione do prowadzenia dochodzeń.

Przesłuchanie

Policja może wezwać cię na posterunek celem przesłuchania. Policja może również do ciebie zadzwonić i przesłuchiwać cię przez telefon. Celem przesłuchania jest ustalenie, czy istnieją przesłanki, świadczące o tym, że doszło do przestępstwa, a ty jesteś jego sprawcą.

Zatrzymanie

Należy stawić się na przesłuchaniu. Jeśli tego nie uczynisz, policja może cię na nie doprowadzić. Ponadto w takim przypadku policja może cię zatrzymać.

Pierwsze stawiennictwo w sądzie

Jeśli policja wystąpi o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, posiedzenie w tej sprawie musi odbyć się w terminie czterech dni od twojego zatrzymania. Sąd zwołuje posiedzenie w sprawie zastosowania tymczasowego aresztowania i orzeka w sprawie zastosowania tymczasowego aresztowania lub zwolnienia zatrzymanego. W razie zastosowania tymczasowego aresztowania sąd wyznacza również ostateczny termin przedstawienia zarzutów.

Jeśli policja nie wystąpi o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, w sądzie stawisz się po raz pierwszy na rozprawie głównej.

Przed rozprawą główną – rozpatrywanie zarzutów przez prokuratora

Zanim dojdzie do rozprawy głównej, policja przeprowadzi dochodzenie i włączy cały zgromadzony w nim materiał do akt sprawy. Akta sprawy trafiają do prokuratora. Następnie prokurator decyduje, czy istnieją przesłanki, pozwalające przypuszczać, że doszło do przestępstwa, a ty jesteś jego sprawcą. Policja ma obowiązek informować ciebie oraz twojego adwokata o przebiegu dochodzenia oraz o znalezionych dowodach na twoją niekorzyść. Możesz również zbierać dowody na swoją korzyść oraz wносить o włączenie ich do materiałów dochodzenia. W zebraniu dowodów może pomagać ci twój adwokat. Przed rozprawą główną może odbyć się kilka przesłuchań. Może również odbyć się kilka posiedzeń w sprawie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

Moje prawa w toku dochodzenia

Aby uzyskać więcej informacji o swoich prawach na poszczególnych etapach postępowania, proszę kliknąć na poniższe linki.

[Przesłuchanie \(1\)](#)

[Zatrzymanie \(2\)](#)

[Pierwsze stawiennictwo w sądzie \(3\)](#)

[Przed rozprawą główną \(4\)](#)

[Skarga na czynności policji \(5\)](#)

[Prawa w zakresie języka \(6\)](#)

[Przesłuchanie \(1\)](#)

Dlaczego policja chce mnie przesłuchiwać?

Jeśli policja podejrzewa, że masz informacje o domniemanym przestępstwie, może cię przesłuchiwać. Celem przesłuchania jest pozyskanie informacji o domniemanym przestępstwie oraz jego sprawcy. Nawet jeżeli nie jesteś podejrzany, możesz również zostać przesłuchany, ponieważ policja będzie chciała ustalić, jakie korzyści uzyskano z przestępstwa.

Czego dowiem się o swoich prawach?

Policja musi niezwłocznie powiadomić cię, w jakim charakterze jesteś przesłuchiwany (pokrzywdzonego, podejrzanego, świadka), nie później niż przed rozpoczęciem przesłuchania. Co do zasady, twój adwokat ma prawo być obecny podczas przesłuchania, jeśli jesteś przesłuchiwany w charakterze pokrzywdzonego lub podejrzanego. Jeśli jesteś przesłuchiwany w charakterze podejrzanego, policja musi poinformować cię, o co jesteś podejrzany. Jeśli policja dokonała twojego ujęcia, ponieważ podejrzewa cię o popełnienie przestępstwa bądź też zostałeś zatrzymany lub tymczasowo aresztowany, musi bezzwłocznie pouczyć cię o prawie do skorzystania z pomocy adwokata. W przypadku gdy zażądasz obecności adwokata, co do zasady, nie musisz odpowiadać na pytania do czasu jego przybycia. Nawet pod nieobecność adwokata musisz jednak podać przesłuchującemu swoje dane osobowe. Podczas przesłuchania policja ma obowiązek zwracać się do ciebie spokojnie i traktować w sposób racjonalny. Nie może celowo składać fałszywych oświadczeń, obietnic ani przyrzekać szczególnych korzyści. Nie może też znęcać się nad osobą przesłuchiwaną, zastraszać ani jej zmuszać, ani też stosować niewłaściwych środków lub metod wywierania wpływu na wolę, pamięć, osąd lub wolność osoby, aby uzyskać przyznanie się do winy lub wyrzeczenie wpływu na składane wyjaśnienia.

Co dzieje się, kiedy nie znam języka postępowania?

Jeśli nie mówisz w języku fińskim ani szwedzkim, policja sprowadzi tłumacza, który pomoże ci podczas przesłuchania. Więcej informacji o swoich prawach dotyczących języka znajdziesz w punkcie [Prawa w zakresie języka \(6\)](#). Niektórzy funkcjonariusze policji mogą posługiwać się podczas przesłuchania językiem angielskim. Nie musisz pokrywać kosztów z tytułu udziału tłumacza. Tłumacz jest zobowiązany do przetłumaczenia pytań policji oraz twoich odpowiedzi.

Na końcu przesłuchania przejrzysz protokół przesłuchania, przy pomocy tłumacza. Możesz wskazać fragmenty, w których policja zanotowała coś nieprawidłowo. To bardzo ważne, abyś wraz z tłumaczem dokładnie sprawdził protokół, ponieważ jego treść może zostać użyta przeciwko tobie na rozprawie.

Czy mogę korzystać z pomocy адвоката?

Co do zasady zawsze masz prawo do адвоката podczas przesłuchania, bez względu na to, czy zostałeś zatrzymany czy też nie. Na ogół nie musisz odpowiadać na żadne pytania pod nieobecność адвоката. Jeśli potrzebujesz tłumacza, możesz skorzystać z jego pomocy także podczas rozmowy z адвокатом.

Jeśli znasz адвоката, z którego usług chcesz skorzystać, możesz zażądać, aby policja się z nim skontaktowała. Jeśli nie znasz żadnego адвоката, policja pomoże ci go znaleźć. Policja może również przedstawić listę адвокатов zajmujących się sprawami karnymi bądź listę адвокатов należących do Fińskiej Izby Адвокатской. Wtedy będziesz mógł wybrać адвоката samodzielnie, a policja się z nim skontaktuje.

Czy muszę odpowiadać na pytania policji?

Zawsze musisz podać policji poprawne dane osobowe. Nie musisz natomiast odpowiadać na żadne inne pytania. Jeśli masz informacje pozwalające na zakończenie postępowania oraz uwolnienie cię od zarzutów, udzielenie odpowiedzi na pytania może okazać się rozsądne. Poradź się адвокатом, czy powinieneś odpowiadać na pytania czy powstrzymać się od odpowiedzi na nie.

Policja musi również przestrzegać przepisów dotyczących godzin, w których przeprowadzanie przesłuchań jest dopuszczalne. Z zasady przesłuchania nie odbywają się między godziną 22:00 a 7:00. Więcej informacji o dopuszczalności przesłuchania znajduje się [tutaj](#).

Czy policja może mnie przeszukać oraz pobrać moje odciski palców?

Jeśli jesteś podejrzany o przestępstwo, policja ma prawo pobrać twoje odciski palców. Jeśli jesteś podejrzany o przestępstwo, dla którego górna granica ustawowego zagrożenia karą pozbawienia wolności wynosi co najmniej sześć miesięcy pozbawienia wolności, lub o przestępstwo, o którym mowa w rozdziale 5, art. 10 [Ustawy o środkach przymusu](#), policja ma prawo przeprowadzić przeszukanie osoby, tj. sprawdzić co masz w ubraniu lub przy sobie.

Jeśli jesteś podejrzany o przestępstwo, dla którego górna granica ustawowego zagrożenia karą pozbawienia wolności wynosi powyżej sześciu miesięcy, lub o przestępstwo, o którym mowa w rozdziale 5, art. 11 [Ustawy o środkach przymusu](#), policja ma prawo cię przeszukać oraz pobrać od ciebie próbkę krwi. W praktyce przeszukanie osoby przeprowadza się przy okazji przestępstw pospolicznych, takich jak kradzieże, kwalifikowane typy napaści czy przestępstwa związane ze środkami odurzającymi; ponadto może zostać pobrana próbka DNA podejrzanego.

Zatrzymanie (2)

Z jakiego powodu policja może mnie zatrzymać?

Celem zatrzymania jest zabezpieczenie toku dochodzenia. Policja może cię zatrzymać, jeśli jesteś podejrzany o popełnienie poważnego przestępstwa, dla którego dolna granica ustawowego zagrożenia karą pozbawienia wolności wynosi co najmniej dwa lata. W takich przypadkach poza wystarczająco zasadnym podejrzeniem popełnienia przestępstwa nie muszą zachodzić żadne dodatkowe przesłanki zatrzymania.

Kiedy jesteś podejrzany o popełnienie lżejszego przestępstwa, takiego jak kwalifikowany typ napaści lub kradzież, możesz zostać zatrzymany, jeśli oprócz podejrzenia popełnienia domniemanego przestępstwa istnieje obawa, że:

możesz uciec lub w inny sposób uniknąć dochodzenia;

możesz utrudniać prawidłowy tok dochodzenia; lub

popelnisz kolejne przestępstwa.

Ponadto policja może cię zatrzymać, jeśli nie zna twojej tożsamości, a ty odmawiasz podania jej swojego imienia, nazwiska lub adresu, bądź podajesz oczywiście nieprawdziwe imię i nazwisko lub adres. Policja może cię również zatrzymać, jeśli nie posiadasz miejsca stałego pobytu w Finlandii i zachodzi przypuszczenie, że opuścisz kraj, aby uniknąć dochodzenia, rozprawy lub wykonania kary.

Urzędnik służby cywilnej właściwy do spraw zatrzymań wyda postanowienie o zatrzymaniu. Nakaz sądowy nie jest w tym wypadku potrzebny. Do urzędników służby cywilnej właściwych do spraw zatrzymań należą wyżsi rangą funkcjonariusze policji, prokuratorzy oraz wyżsi rangą funkcjonariusze służby celnej lub granicznej. W rozdziale 1, art. 6 [Ustawy o środkach przymusu](#) znajdują się przepisy o urzędnikach służby cywilnej właściwych do spraw zatrzymań.

Czego dowiem się o zatrzymaniu?

Niezwłocznie po zatrzymaniu lub aresztowaniu na podstawie nakazu aresztowania policja musi podać ci powód zatrzymania. Na twój wniosek musi również powiadomić członka rodziny lub inną bliską ci osobę o twoim zatrzymaniu, chyba że mogłoby to zakłócić tok dochodzenia.

Nie znam miejscowego języka. Czy mam prawo do pomocy tłumacza?

Jeśli nie mówisz w języku fińskim lub szwedzkim, policja zapewni ci pomoc tłumacza. Więcej informacji o twoich prawach dotyczących języka znajdziesz w punkcie [Prawa w zakresie języka \(6\)](#). Czasami funkcjonariusze policji mogą poprowadzić przesłuchanie w języku angielskim, jeśli uznacie, że jesteście w stanie porozumiewać się w tym języku. Nie musisz odpowiadać na żadne pytania pod nieobecność tłumacza.

Czy mogę spotkać się z адвокатом?

Jeśli zostałeś zatrzymany, zawsze przysługuje ci prawo do widzenia z адвокатом. Na twój wniosek zostanie wyznaczony obrońca z urzędu. Koszty z tytułu udziału obrońcy z urzędu ponosi państwo. Możesz wybrać адвоката samodzielnie, lecz musi on posiadać wyższe wykształcenie prawnicze.

Masz prawo rozmawiać z адвокатом na osobności, bez obecności policji, a rozmowa ta nie może być kontrolowana ani utrwalona. W przypadku konieczności skorzystania z pomocy tłumacza również on może uczestniczyć w spotkaniu z адвокатом.

Czy muszę odpowiadać na pytania policji?

Nie musisz odpowiadać na pytania zadawane przez policję, z wyjątkiem pytań o dane osobowe. Czasami jednak odpowiedź na pytania leży w twoim interesie, ponieważ może pomóc wyjaśnić, co zaszło oraz oczyścić cię z zarzutów. Kiedy sąd rozstrzyga o winie, może uwzględnić to, że nie odpowiadałeś na pytania. Jednakże brak odpowiedzi na pytania nigdy nie stanowi wystarczającej przesłanki skazania.

Co się stanie się jeśli powiem coś na swoją niekorzyść?

Jednym z twoich praw podstawowych jest możliwość powstrzymania się od udziału w ustalaniu winy w sprawie karnej. Oznacza to, że nie masz obowiązku składania wyjaśnień na swoją niekorzyść.

Jeżeli jednak zdecydujesz się złożyć wyjaśnienia dopiero przed sądem, powinieneś być w stanie wytłumaczyć swoje wcześniejsze milczenie. Sąd ma prawo uwzględnić to, że na rozprawie powiedziałeś jedynie, iż podczas popełniania przestępstwa znajdowałeś się w innym miejscu. Może to zaszkodzić twojej wiarygodności.

Jeśli podczas przesłuchania powiesz coś na swoją niekorzyść twoje wyjaśnienia mogą zostać użyte przeciwko tobie. Jeśli podczas rozprawy powiesz co innego niż podczas przesłuchania, musisz być w stanie wyjaśnić, dlaczego zmieniłeś zdanie, ponieważ inaczej sąd uzna twoje wyjaśnienia za niewiarygodne.

Czy mogę skontaktować się z rodziną?

Masz prawo do kontaktu z bliskimi krewnymi, m.in. z członkami najbliższej rodziny, chyba że policja ma poważny powód, by ograniczyć twoje kontakty.

Policja musi również niezwłocznie powiadomić twoich najbliższych krewnych o zatrzymaniu, chyba że utrudni to tok dochodzenia.

Mieszkam w innym państwie członkowskim. Czy mogę skontaktować się ze swoją ambasadą?

Masz prawo skontaktować się z ambasadą, chyba że istnieje poważny powód, aby ograniczyć twoje kontakty. Na ogół ambasada zostaje poinformowana najpóźniej w chwili, gdy policja występuje o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec ciebie.

Czy policja może pobrać moje odciski palców? Czy mogą wprowadzić do bazy danych moją próbkę DNA?

Co do zasady, jeżeli zostałeś zatrzymany, policja może zawsze pobrać twoje odciski palców i wprowadzić do bazy danych twoje DNA.

Czy policja może mnie przeszukać?

Policja może zarządzić przeszukanie. Przeszukanie to może mieć formę przeszukania osoby, czyli sprawdzenia, co znajduje się w twojej odzieży lub co masz przy sobie, bądź też oględzin ciała, które mogą obejmować badanie ciała, pobranie próbki krwi lub przeprowadzenie innych oględzin.

Jeśli oględziny ciała wymagają wiedzy medycznej, przeprowadzić je może wyłącznie lekarz. W innym przypadku może je przeprowadzić funkcjonariusz policji lub osoba wykonująca zawód medyczny.

Prawo określa, kiedy dopuszczalne są oględziny ciała; jednym z warunków jest np. uprawdopodobnione podejrzenie. W praktyce oględziny ciała dopuszczalne są w sprawach o wszystkie przestępstwa pospolite (kradzież, kwalifikowany typ napaści, przestępstwa związane ze środkami odurzającymi).

Co się stanie, kiedy zostanę zatrzymany na podstawie europejskiego nakazu aresztowania?

Jeśli inne państwo członkowskie wydało wobec ciebie europejski nakaz aresztowania, możesz zostać zatrzymany i aresztowany w celu przekazania do państwa, które ten nakaz wydało. Podczas posiedzenia dotyczącego wydania nakazu aresztowania masz prawo do skorzystania z pomocy адвоката oraz tłumacza. Koszty z tytułu ich udziału ponosi państwo, bez obowiązku zwrotu z twojej strony. Możesz wybrać адвоката osobiście, podobnie jak w przypadku podejrzenia o popełnienie innego przestępstwa.

Pierwsze stawienie w sądzie (3)

W jakim celu zwoływane jest pierwsze posiedzenie sądu?

Jeśli policja wystąpi o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, sąd jest zobowiązany do orzeczenia na ten temat. Jeśli nie zostałeś zatrzymany i policja nie występuje o wydanie tego postanowienia, sąd rozpocznie postępowanie na [rozprawie](#) głównej.

Jeśli zostałeś zatrzymany, policja musi niezwłocznie wystąpić o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, nie później niż do 12:00 trzeciego dnia po zatrzymaniu. Jeśli policja nie wystąpi o wydanie takiego postanowienia, zostaniesz zwolniony. Sąd jest zobowiązany do bezzwłocznego rozpatrzenia wniosku o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania.

Jeśli przebywasz w areszcie, wniosek o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania musi zostać rozpatrzony w terminie czterech dni od dnia zatrzymania. Sąd zwołuje posiedzenie w sprawie zastosowania tymczasowego aresztowania i postanawia, czy powinno się zastosować tymczasowe aresztowanie czy powinieneś zostać zwolniony. Zamiast wydać postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, sąd może nałożyć na ciebie zakaz opuszczania miejsca pobytu.

Oprócz wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, sąd może zarządzić ograniczenie twoich kontaktów. Oznacza to, że od początku pobytu w areszcie nie będziesz mógł kontaktować się z nikim poza swoim adwokatem.

W Finlandii nie funkcjonuje poręczenie majątkowe; innymi słowy nie możesz wnieść określonej kwoty, w zamian za co sąd miałby cię zwolnić do czasu rozprawy.

Czy mam prawo do korzystania z pomocy адвоката?

Podczas posiedzenia w sprawie wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania masz prawo do korzystania z pomocy адвоката. Na twój wniosek zostanie wyznaczony obrońca z urzędu, co oznacza, że państwo pokryje koszty z tytułu jego udziału. Masz również prawo do samodzielnego pokierowania swoją obroną, lecz jeśli policja wystąpi o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, zaleca się, byś skorzystał z pomocy адвоката. Адвоката możesz wybrać samodzielnie.

Czy mam prawo do pomocy tłumacza, jeśli nie znam języka postępowania?

Jeśli nie znasz języka fińskiego lub szwedzkiego, sąd zapewni pomoc tłumacza. Koszty z tytułu udziału tłumacza pokryje państwo. Więcej informacji odnośnie do swoich praw dotyczących języka znajdziesz w punkcie [Prawa w zakresie języka \(6\)](#). Podczas posiedzenia tłumacz przetłumaczy usłnie wniosek o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania – o ile nie zapoznałeś się z jego treścią wcześniej, przy pomocy адвоката i tłumacza. Jeśli zajdzie taka potrzeba, podczas posiedzenia zostaną przetłumaczone głosy **wszystkich stron**.

Czy jestem zobowiązany do zabierania głosu w sądzie?

Nie jesteś zobowiązany do zabierania głosu w sądzie. Jeśli masz адвоката, może on w twoim imieniu przedstawić odpowiedź na wniosek o wydanie postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Masz jednak prawo złożyć wyjaśnienia osobiście, jeśli tak postanowisz.

Czy muszę składać inne wyjaśnienia w sądzie?

Ani w sądzie, ani podczas dochodzenia nie musisz wypowiadać się na temat zarzucanego ci czynu. Często może to się jednak okazać pomocne. Twój адвокат pomoże ci zdecydować, czy lepiej będzie zabrać głos i wypowiedzieć się na temat tego czynu.

Czy po posiedzeniu zostanie zastosowane wobec mnie tymczasowe aresztowanie czy zostanę zwolniony?

Jeśli sąd uzna, że zachodzą przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania, a zakaz opuszczania miejsca pobytu nie wystarczy, zostaniesz umieszczony w areszcie. Jeśli nie posiadasz stałego adresu w Finlandii, w praktyce zakaz opuszczania miejsca pobytu jest niemożliwy do wyegzekwowania. Jeśli sąd uzna, że nie zachodzą przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania, zarządzi twoje natychmiastowe zwolnienie. W Finlandii nie ma możliwości złożenia poręczenia majątkowego. Po zakończeniu posiedzenia zostanie zastosowane wobec ciebie tymczasowe aresztowanie, otrzymasz zakaz opuszczania miejsca pobytu bądź zostaniesz zwolniony. Nawet jeśli sąd wyda postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, nie zostanie ono wykonane, jeżeli na przykład nie pozwala na to twój stan zdrowia.

Jeśli zostaniesz zastosowane wobec ciebie tymczasowe aresztowanie, sąd wyznaczy termin przedstawienia zarzutów przez prokuratora. Na wniosek prokuratora termin ten może ulec przedłużeniu. Przepisy nie przewidują określonego terminu przedstawienia zarzutów, lecz nie może on być dłuższy niż to konieczne do zakończenia dochodzenia oraz sformułowania zarzutów.

Jeśli okaże się, że termin na przedstawienie zarzutów jest zbyt krótki, sąd może go przedłużyć na wniosek prokuratora. Sąd musi zapewnić tobie i twojemu adwokatowi możliwość wypowiedzenia się na temat tego wniosku.

Czy posiedzenie w sprawie wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania jest jawne?

Co do zasady, wszystkie posiedzenia sądu są jawne – dotyczy to również posiedzenia w sprawie wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Jednak na potrzeby dochodzenia policja zwykle występuje o przeprowadzenie takiego posiedzenia z wyłączeniem jawności oraz o utajnienie akt sprawy do czasu rozpatrzenia zarzutów. Ogłoszenie orzeczenia jest jednak zawsze jawne.

Czy mogę zaskarżyć postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydane przez sąd?

Istnieje możliwość zaskarżania przed sądem apelacyjnym postanowień o zastosowaniu tymczasowego aresztowania bez dochowania określonego terminu.

Sąd apelacyjny rozpozna twoje zażalenie w trybie pilnym. Co do zasady, postępowanie w sądzie apelacyjnym jest pisemne.

Sąd musi również na twój wniosek zbadać sprawę zastosowania tymczasowego aresztowania, nawet jeśli nie wniosłeś zażalenia na to postanowienie.

Sprawa zastosowania tymczasowego aresztowania nie będzie jednak ponownie rozpoznana przed upływem dwóch tygodni od daty pierwszego posiedzenia

sądu. Adwokat poinformuje cię szczegółowo o przesłankach wystąpienia o ponowne rozpoznanie tej kwestii. Ponowne rozpatrzenie sprawy zastosowania tymczasowego aresztowania może odbyć się za pośrednictwem wideokonferencji, podczas której przebywasz w areszcie sam lub w obecności adwokata, a sędzia zasiada w sali sądowej sam lub w obecności twojego adwokata i łączycie się poprzez łącze wideo.

Czy mogę opuścić kraj przed rozprawą?

Jeśli na posiedzeniu w sprawie wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, sąd postanowi o twoim zwolnieniu, możesz opuścić kraj. Jeśli sąd nałoży na ciebie zakaz opuszczania miejsca pobytu, jego treść określi dyspozycją zakazu. W przypadku gdy toczy się przeciwko tobie dochodzenie, a opuściłeś kraj, istnieje możliwość zastosowania tymczasowego aresztowania zaocznie. W przypadku gdy nie można się z tobą skontaktować, zostanie wydany europejski nakaz aresztowania.

Przed rozprawą główną – rozpatrzenie zarzutów przez prokuratora (4)

Co się dzieje przed rozprawą główną?

Policja przeprowadzi dochodzenie, a po jego zakończeniu prześle akta sprawy do prokuratury. Jeśli został powołany obrońca, akta sprawy przesyła się również do niego.

Masz prawo wystąpić o podjęcie dalszego dochodzenia, jeśli uznasz, że materiał dowodowy jest niekompletny. Może to również uczynić twój obrońca. Masz prawo do otrzymania akt sprawy. Jeśli obrońca nie został powołany, materiały zgromadzone w toku dochodzenia nie będą automatycznie przesłane ani tobie, ani twojemu adwokatowi.

Następnie prokurator podejmuje decyzję o przedstawieniu zarzutów. Po przedstawieniu zarzutów otrzymasz odpis wniosku o wezwanie na rozprawę, jak również wezwanie na rozprawę główną. We wniosku o wezwanie na rozprawę znajduje się wykaz zarzutów, dowodów oraz świadków, których powoła prokurator na potrzeby udowodnienia twojej winy ponad wszelką zasadną wątpliwość.

Masz prawo powoływać świadków lub wносить dowody w sprawie. Ogólnie zaleca się, aby przed rozprawą sądową policja przesłuchała świadków w toku dochodzenia. Możesz zapytać adwokata, co zrobić, jeśli chcesz powołać świadka, a prokurator nie zamieścił go na liście świadków.

Czy zawsze dochodzi do rozprawy głównej?

Jeśli prokurator uzna, że nie zachodzą przesłanki pozwalające na przypisanie ci winy, to postanowi o nieprzedstawianiu zarzutów, a sprawa zakończy się na tym etapie. Jeśli zastosowano tymczasowe aresztowanie, zostaniesz natychmiast zwolniony.

Prokurator może również postanowić o nieprzedstawianiu zarzutów, nawet jeśli dowody świadczą o twojej winie. Jest to możliwe, kiedy prokurator uzna, że rozprawa nie jest konieczna. Może tak uznać w przypadku drobnego przestępstwa lub ze względu na niski wiek sprawcy. Jeśli nie uważasz się za winnego popełnienia przestępstwa, choć prokurator uważa inaczej, masz prawo wnieść o rozstrzygnięcie sprawy przed sądem.

Również pokrzywdzony ma prawo przedstawić zarzuty przeciwko tobie, nawet jeżeli prokurator postanowił o odstąpieniu od ścigania.

Sprawy o niektóre drobne przestępstwa można rozstrzygać w drodze [procedury pisemnej](#), co oznacza, że nie odbędzie się rozprawa główna. Procedura pisemna może zostać zarządzona, kiedy, na przykład, przyznałeś się do winy i wyrażasz zgodę na procedurę pisemną.

Czy mogę przyznać się do winy przed rozprawą?

Możesz przyznać się do winy na posterunku policji. Jeśli mimo to prokurator przedstawi zarzuty, a procedura pisemna nie będzie dopuszczalna, rozprawa główna i tak się odbędzie. Czasami jeśli przyznasz się do winy i pomożesz w toku dochodzenia, może to wpłynąć na złagodzenie kary, zależnie od oceny sądu.

Przyznanie się do winy nie pozbawia cię prawa do apelacji. Możesz również w każdym czasie odwołać przyznanie się do winy. Nawet jeśli odwołasz przyznanie się do winy, sąd może je wziąć pod uwagę podczas rozstrzygania o winie.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie przed rozprawą sądową?

Zarzuty mogą ulec zmianie w toku dochodzenia w zależności od przebiegu dochodzenia. Prokurator może również oskarżyć cię o przestępstwo inne niż to, o które byłeś podejrzany, jeśli w toku dochodzenia ustalono znamiona takiego przestępstwa (np. policja podejrzewała cię o zabójstwo, a tymczasem prokurator postawił zarzut o nieumyślne spowodowanie śmierci). Prokurator może też uściślić zarzuty nawet po ich przedstawieniu.

Czy można przedstawić mi zarzut popełnienia przestępstwa, za które odpowiadam w innym państwie członkowskim?

Co do zasady nie możesz odpowiadać za przestępstwo, za które odpowiadasz już w innym państwie członkowskim. Wymaga to jednak wydania prawomocnego orzeczenia w innym państwie członkowskim lub:

oddalenia zarzutów;

uznania cię winnym, lecz odstąpienia od wymierzenia kary;

wykonania lub wykonywania kary; lub

uznania wyroku za wadliwy zgodnie z prawem państwa, w którym został wydany.

Jeśli uważasz, że zarzucono ci popełnienie przestępstwa, za które już odpowiadasz w innym państwie członkowskim, powinieneś bezwzględnie poinformować o tym swojego adwokata.

Skarga na czynności policji (5)

Uważam, że policja w toku czynności dopuściła się uchybień. Do kogo mogę wnieść skargę?

Jeśli uważasz, że w toku wykonywania obowiązków służbowych funkcjonariusz policji dopuścił się uchybień, możesz złożyć skargę administracyjną. Podjęte przez niego czynności zostaną zbadane.

Skargę administracyjną składa się do funkcjonariusza przełożonego lub najwyższego strażnika praw. Najwyższymi strażnikami praw są

[Kancierz Sprawiedliwości](#) (*Oikeuskansleri*) oraz [Rzecznik Praw Obywatelskich](#) (*Eduskunnan oikeusasiamies*). Skargę należy wnieść na piśmie, przy czym jej forma jest dowolna.

Jeśli podejrzewasz, że funkcjonariusz popełnił przestępstwo, możesz złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Policja ma obowiązek przyjąć takie zawiadomienie. W razie gdy funkcjonariusz jest podejrzany o popełnienie przestępstwa prokurator przeprowadza dochodzenie. W takim przypadku jedynie prokurator podejmuje decyzję, czy istnieją przesłanki popełnienia przestępstwa i czy zachodzi konieczność przeprowadzenia dochodzenia. Policja bezzwłocznie przesyła odpis doniesienia do właściwej prokuratury, tak aby można było wyznaczyć prokuratora prowadzącego sprawę. Przysługuje ci również prawo do informacji na temat wszczęcia i przebiegu dochodzenia.

Jeśli policja w toku czynności dopuszcza się uchybień lub zaniechań, zawsze możesz poradzić się adwokata, co należy uczynić.

Prawa w zakresie języka (6)

Jeśli jesteś podejrzany o przestępstwo, masz prawo używać języka fińskiego lub szwedzkiego na każdym etapie postępowania karnego. Jeśli nie znasz języka fińskiego lub szwedzkiego, to na czas przesłuchania i rozprawy zostanie ci przydzielony tłumacz. Masz prawo do pomocy tłumacza w kontaktach z adwokatem w związku z przesłuchaniem. Nie musisz ponosić kosztów z tytułu udziału tłumacza.

Niektórzy funkcjonariusze policji mogą podczas przesłuchania używać języka angielskiego; w wyjątkowych przypadkach mogą również używać innych języków. Jeśli uważasz, że ty i funkcjonariusz nie rozumiecie się ze względu na barierę językową, masz prawo zażądać pomocy tłumacza. Zrozumienie przebiegu przesłuchania jest bardzo istotne, ponieważ umożliwi ci podpisanie protokołu przesłuchania we własnym imieniu.

Organy nie są zobowiązane do dokonania przekładu całości materiałów zgromadzonych w toku dochodzenia na język, który znasz. Z zasady materiałów dochodzeniowych się nie tłumaczy. Dlatego ważne jest, abyś miał adwokata, który rozumie język postępowania. Wniosek o wezwanie na rozprawę zostanie przetłumaczony na piśmie bądź ustnie.

Ciekawe strony

[System sądowy](#)

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Ustawa o ściganiu przestępstw w języku szwedzkim](#)

[Ustawa o postępowaniu karnym](#)

[Ustawa o postępowaniu karnym w języku szwedzkim \(tłumaczenie nieoficjalne\)](#)

[Ustawa o środkach przymusu w języku szwedzkim](#)

[Policja](#)<https://www.poliisi.fi/en>

[Ustawa o tymczasowym aresztowaniu w języku szwedzkim](#)

[Ustawa o przekazywaniu osób w sprawach karnych między Finlandią a państwami członkowskimi Unii Europejskiej](#)

[Ustawa o przekazywaniu osób w języku szwedzkim \(tłumaczenie nieoficjalne\)](#)

[Więcej informacji o środkach przymusu](#)

[Więcej informacji o środkach przymusu w języku szwedzkim](#)

[Skarga na czynności policji](#)

[Skarga na czynności policji \(w języku szwedzkim\)](#)

[Broszura o ustawie językowej w języku szwedzkim](#)

Ostatnia aktualizacja: 15/01/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.